

GAZETA TRANSILVANIEI

Gazeta are de 2 ori: Mercurul și Duminec, P.M., candu conceda ajutoriale. — Pretului pe luna 10 B., pe 1/3 B. v. a. Trieri extracte 15 B. v. a. pe una sau s'au 3 gabonii mon. sunătoare.

Anulu XXXII.

Se prezumera la postele a. r., și pe la DD. corespondenti. — Pentru scris. 6 cr. Taca's umbraia a 30. cr. de facere publicare.

Nr. 66.

Braslovu 8 Septembrie 27 Augustu

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Telegramele

„Gazetei de Braslovu.”

Bucuresci 6 Septembrie. Sesimea extraordinaria a camerelor s'a deschis prin unu mesagiu alu domnitorului. Cuventulu de frona speroza dela senatu, ca va rezolvi proiectele de legi, care se afla votate de catra camere, memoroza si despre calatori'a principelui la Livadi'a si noua calatoria a Altetiei Sale, care o va intrupinde in Germania.

Bucuresci 6 Sept. (3 ore 30 min. dupa prandiu). Mane calatoreso A. S. principelu la Viena si va face una visita imperialului Austriei, dupa aceea va merge in Elvetia pentru o visita de familia, mai tardiu la Parisu, Bruxela si Berlinu spre a visita si pe suveranii puteriloru protectorie ale Romaniei.

Braslovu. (Catagrafia's seu numerarea poporului). Pe temelulu cartre de lege din an. 1868 s'a demandatu de actia ministeriu numerarea din nou a intregii populatiuni din tote tierile numite ale cornei unguresce. Spre acestu scop s'au si transmis instructiuni pe la tote municipale si comunele, s'a dispusu totodata alegere de comisiuni, care voru fi insarcinate cu numerarea locutoriloru. Acelea instructiuni si tota acest'a afacere de forte mare insemnatate s'a luata in desbatero si in sedinti'a din 1 Sept. a reprezentantii comunale de aici. Este de oserbatu, ca cu acea ocaziune unii membrii potfira, ca' respective instructiuni si tabele se li se comunicu si in respecti're loru limbe materne, li s'a datu inse responsu scurtu, ca asemenea actiu nu se mai tramite in diosu in alte limbi, decatu numai in unia limba a statulu, adica in cea unguresca. Acest'a impartire profuse una intiparire forte trist'a membru, cari se afla de facia.

Totodata se laci scirea, ca susu la ministeriu nu se mai primescu nici actio officiali compuse netiesce. Cu aceeași ocaziune fu vorba inca si de corespondenti'a esta in „Magyar Polgar”, dupa care functionari unguri voru fi supusi prestu pucina una examenu rigurosu din limba unguresca, era aceea, cari voru cade la acela examenu, voru fi departati din functioniile avute, unii cu pensuniu, altii in numele Domnului p'aci incolu. — In catu pentru catagrafia, s'a recomandat si se recomanda cu totadinsulu la toti locutorii prestu tota, pentru ca cu ocaziunea numerarei poporului se fia cu cea mai agera luare aminte la totu decursulu conscrip-tiunii, pentru ca se nu se mai intempe atatao conscrieri false, catu s'au vedutiu in anii 1860 et 1867; facare tota si tati, membrii maioreni si familiei se priveghezo, ca nu cumva se romana vreu unu membru necrisu, precum si ca facare se nu se conscria in rubric'a, de care se tieme dupa nationalitate, confesiune, profesione s. c. l. Mai nainte multu se inerca se pitulesu din membrii familiei, precum se spunea, de frica contributiunii, seu si de a recrutarei. Acestea apucaturi miserabile suntu de condamnatu ori unde s'au ivi; ele nu folosescu nimica celatoriloru, stria inse forte multu respec-

tivei nationalitati, seu si confesiunii; apoi in fine mintiuni'a mai eurenad seu mai tardiu totu se da pe facia spre rusina ancoriburu ei. Dora uicariu pe lume nu au locutorii mai mare interesu, ca in tierile acestea, pentru ca descrip-tiunea dupa nationalitate, confesiunii si profesii se face, totu se pote mai acurata si adeverata. Pentru Dileu, cela pucinu in casuri de acestea se scuturamu orice lene si nepasare. Au nu vedemu noi, ce temein mare se pune in dilele nostre pe cifre! Au nu vedemu, catu jocari se mai face cu datele statistice! — Totu asemenea se intempe si cu cifrele contributiunii si cu proprietatilo de case si de pamanturi. S'a oserbatu de multu, ca mai alesu romanii deca cumpara mosiere, cu anii intregi nu ingrigescu, pentru ca se fia intabulate pe numele noiloru proprietari; apoi inse candu e vorba de a se folosi de vreunu dreptu conditionatu de proprietate si censu, atunci dan din mani si pitore strigandu, ca ei suntu proprietari si ca li s'a facutu nedreptate. Asia nu merge, ci trebuio se fiinu mai exacti intru tote. — Unu octavianu.

Braslovu 7 Septembrie. Pentru ser'a de ad' era aici fipsata tienera „Conferinti'a" literaticei nostre dsiori Constanti'a Dunca, care dupa ce avu succesele olei mai splendide, cu discursulu, aplaudatu cu entusiasmu raru de catra intielegint'a atatu in conferinti'a tienua la Siomcut'a catu si in cea din Aradu, unde se tiensse er' adunare generale, se rezolvase a tiendu si in Brasiovu unu asemenea discursu de multu doritu; — spre scopulu acesta-si facuse calatori'a pe uscatu si sosi in Brasiovu Dumineca. — Eri ser'a inse — dapa petoecere de 2 dile — deveni indisposa a tiene aici conferinti'a, — si ad' demineta pleca catra Bucuresci la fogulu officialu, lasandu una parere de reud adunca intiparitia la cei, cari asteptu cu seles a audi multu laudatulul deale discursu si a vede rezultatele in tre inaltiare si fascinarea animeloru spre inaintare in cultura si a sexulu nostru frumosu, care merita a fi fostu consideratu — de tote — la astoflu de ocaziune oferialu.

— In Magiarusia se intempe una nenorocire mare. La diidrea cea mare a ospetariu comunale care se didese acumu, s'au raluatu 3 bolituri in dilele aceste, periclitandu 2 vietu de omeni si pe 7 iusi cutionandu.

— De vro 3 septemian si mai bine de ploj necontente abia ni se inseratu corulu acuma, aducandu si rocea ser'a si demineta. Din causa pliorulu multe cereale au ramsu pe campu expusu si date putredineu, de acea se si suira preturiere cerealeloru.

Unu echo dela adunarea generale din Siomcut'a!

(Continuare.)

D. Iustinu Popu tienu discursulu seu cu una oratori'a rara; vocea lui cea sonora si impregiurata, ca vorbesce de rostu fara de a veni vroduta in perplexitate in alegerea si intrebuntariere curvinteloru, face de D. Popuiu meritoza numelu de oratoru mare. Materi'a inca e forte bine aleasa si excolente plnerata.

Mercuri in 11 Augustu s'a tiennu a doua sedinti'a. Pe la 9 ore era sala gola, nici a patra parte de auditoriu de eri nu s'a infaciastu. Caus'a a fostu priveghiarea din noptea trecute. — Omenii au fostu siliti se facea din di nopte — s'au odihnitu

pana pe la 10 ore — pe la 11 ore sala s'a impluta era de si nu chiaru asa ca in dil'a de mai nainte — prin alta asidiare a meseloru inca se facuse spatiu mai largu in sala.

Sedinti'a s'a inceputu cu citirea disertatiuniloru. Rondulu a inceputu d. I. Rusu cu discursulu seu pre bine lucratu si ca mare entusiasmu curventatu, asupra necesitatei statuluu istoriei patrie. A arastatu cum statulu istoriei pote anima pe romanu la fapte eroice, la imitariu fapteloru eroiloru estii din sinulu natunii nostre, cum a fostu d. e. Iancu de Huniadu etc. Discursulu acesta a seceratu multe aplause.

Celu mai potrivit si mai acomodatu discursu atatu la starea materiale a natunii nostre catu si la scopulu Asociatiunii, a fostu a dlui Al. Buda despre economia (agriculturu si industria; ar' merita ca acestu discursu se se talmaceasca romaniloru prin tote comunele. Acestu discursu asemenea s'a ascultatu cu multa placera si s'a primitu cu aplause numeroase.

In sensulu programulu dupa finirea disertatiuniloru si-au facutu comisiunile reportariu loru. La propozitiu dlui presidiendu rondulu la inceputu d. consil. anl. I. Bologa, carele a reportatu:

1. Despre regulamentul asupra midinloerulu rocerale spre insaltarea scopulu Asociatiunii. Acestu regulamentu proiectatu in comitetu de inesti reportatoriulu, prelucratu prin comitetu si modificatu in caturu prin comisiunea emisa s'a primita de catra adunare generale in intregu cuprinsulu seu, si punerea lui in lucrare s'a conceditulu comitetulu Asociatiunii.

2. Despre una scrisore a societatei „Romania" din Viena, priitoru la infiintare unei catrede de limba romana la universitate din Viena. Adunare generala a primitu propunere comisiunei emise, de a roceru ministeriulu vienesu pentru asunarea unei remuneratiuni pentru profesorulu de limba si literatur'a romana, amensurata pusetiunii unui profesor de universitate.

A urmatu apoi reportele dlui jude sing. Iosifu Popu: 1. asupra regulamentulu despre folosirea cartiloru din bibliotec'a Asociatiunii.

2. Despre infiintare unei tipografii proprie a Asociatiunii.

3. Despre tiparica cartiloru scolastice.

Regulamentulu propusu de comisiunu, precum si opiniia ulterioara de unu inflintia tipografi'a si de a unu tipari carti scolastice s'a primitu de catra adunare, pentruca la reditarea unei tipografii se roceru pre multe spece, cari nu se pote purta acuma de catra Asociatiune. — Era carti scolastice nu se potu tipari, pentruca consistoriile respective s'au declarat, ca densesu au de a se ingrigi de carti scolastice. (Oru ingrigescu-se cum se cade e alta intrebare). — Aici nu putemu se nu oserbam, ca amu regretatu si regretanu ca d. bibliotecariu ala Asociatiunii, nu numai ca nu s'a prezentatu la adunare generala, (nici in anulu trecut nu a fostu), ci nerespectandu insarcinarea primita dela adunare generala, din Gherla nu a compusu catalogulu cartiloru aditorie in biblioteca, ba nici baremu reportulu nu -si l'a tramisu, se vedemu ce carti au mai intratu in ducerena analiti trecut. Sautemu de parere, ca deca serai'a ei e pre grea, se o depuna, se se pote impuna altuia, care va fi mai plecatu a sprinjii lucrariile Asociatiunii. In anulu venturios se face alegeri noue ale officialoru comitetulu!

Dupa d. I. Popu s'a suntu pe tribuna d. vicariu Parciu, carele a reportatu: 1. Asupra unui memorandu a satunamareloru pentru infiintare unui gimnasiu rom. in Seinel. In acestu memorandu se cere sprinjimulu moral alu Asociatiunii in causa acest'a. Adunare generala, la propunere comisiunei emise aproprite din partea sa totu pozitivulul discursu moralu.

2. Asupra propunerei dlui I. Vulcanu pentru

nostru filosof, filolog, matematic, mai în scurtă, culturi abstracții, precum le dău anglii în bătăia de joc?

Nimica mai puțin decât această domnitor! Se ferește Dănu pe tota romanu de femeia filosofă într-o întelieșu nemășica, carea adică se distinge din ontologii și metafizice transcendentali, despre Ich und Nicht-ich, despre Weltall und Nichts, era apoi se lina pe măsă sup'a sora sarata, friptur'a arsa și pân'a nespălata. Inse dela femeia filosofă, s'au mai bine filosofata, pama la femeia ascetică, crescută și ținută în neștință și sclavia completă, sunt graduri una mii; era bun'a și înteliept'a mama natur'a ne arata cu degetulu sen în fiecare individ, la care fusesu ai acelei scari de cultură avemu se stam. Nu voiescu ei femeii filosofă, voiescu inse femeii statu de luminată și de simțiminte atate de nobilitate, în care ele se seia apretă în barbatau erudit sciință, în barbatau patriota virtutea civilă, în nationalistă emană națională, în lupătoriu pentru libertate sacrificială, în omulu de caracteru virtuos. Iu voiescu femeii, care se seia din capulu lăutai, ca deca se marita, au se pluca numai lui Dănu și barbatau. Era deca clava acesta este un om barbatau, femeia s'ou se seia desarmă cu blandetile sale; deca este unu lenesiu, s'ou se seia impintea prin exemplulu propriu de economă și chivernisitoria bună; deca deca este nefecitricu fara culp'a sa, ca se i t'orne balamă vindicătoriu în anim'a sfâșiată de dorei. În fine doreșu, că facare femeia româna se seia mama și inca mama atatu de bună, doșoșă, întelieptă și previeditoră, încatu amăra și devotamentulu ei se remana întipărire în animele prunciloru pentru totu cursulu vietiei lor.

Acetăși și alta asemenea virtuti femeiescu se pota, nu dău castigă, ci devolva din simbele asociatū în ficuti' loru de mamă providentă. En adică nu suntu de opiniunea acoloru, cari credin' s'au, ca omulu în genere s'au nasce totu numai cu apăcări rele, pentrucă nu voiescu se scota evreutu de blasfemia asupra Creatorului. Apăcări rele se produc s'ou prin lipsa totală de orice educație, s'ou ce e și mai tristu, și mai doreșu, prin educaționile cele mai scalcate, prin miile de exemple permițioșe și aforșice, cu care prunculu se cresce încopendū din lăganu, la multu chiaru din pantecele mamelor, care prea adesea suntu espuse, în cele nouă luni de dăle la multime de patimă furtușe, care apoi au intrințări' cea mai funestă asupra fetulu. Acetăși adereri domnitor se constata în secolulu nostru de fiziologi și statistici prin exemple nemeritate. Departa deci exemple și injuriatiele periculoșe și fi sigură, ca anume la sexulu femeiescu cu atata inca și facutu educaționă pe dimnetate; da i apoi mama întelieptă, care se i complicităse educaționă morală, era restulu iu va face secol'a că-lăce de instituțione, înse cu totulu almintreă organizată și previedută, decât este ea pe la noi, deca cumva este, anume pentru sexulu femeiescu.

Inse domnitoru, vedeti bine, ca pentru că suntu atinsulu scopu alu culturii femineulu nostre se se ajunga de sigură, se cere neaparat, ca de una parte se ne forim din totu poterie de acela educaționu străine, care sub una mască lăstrăa stracura multu venim în corpulu nostru naționalu, era de alt'a se रुपemu și noi pentru totodună cu anole datine scalcate, ereditate dă stramoșii nostrii împreună cu altele bune.

Se propagamă cu totăindul și se ajutamă imlătreă castoriloru și ținerea lorū în cea mai mare onoră, pentrucă după nășimă conștințione a întelieptorulu panteului, adeverat'a civilizaționă stă numai în castoria. Se nu suferimă înclădată, că femeie nostre se domășice preste noi spre pericor lorū și a noastră; inse totu asia se ne ferimă a de degradă de sierbitorū că în reseritū; din contra, se ne petrușimă de poterea evreutulu, pastre în limbelo latin-romane apăcatoru trei mii de ani: Concors, Conjux, amica. Asia se sciimă, și cresce tiran' și tirane pentru natine; era poporale care se ținem pe femeie lorū în condițione de sierbitate, n'ou odată de sierbitorū nu voru scapa, pentrucă din femeie calata și apasată în sclavia, nu mai prunci cu simțiminte de sclavi se potu nasce. Da aici se potu explica în parte sclavi' seclaria a multor popor. Se fin inse întelieșu. Cu acetă nu voiescu a recomanda nici unu romanu asia numit'a emancipaționă a femineulu, ci care dela revoluțione cea mare încocu face parada unu omeni corupți, erasi totu spre degradă sexulu femiescu. Departe se fia dela noi asemenea blasfemia. Întru libertate și libertinagiu diferent'a este stata de mare, cata este între căldur'a s'orelui

de Main și între flacarele omoritorie ale unei fondari de metal. Femei că Lucretia lui Brutus, mamă că Corneli' Gracchiloru, că mamă lui Stefanu cel mare, că a lui Ericu IV., s'ou că a lui Lămarin, nu se nasen nici în sclavia tiranășă, nici în desfronulu Babiloniei, ci se nascu numai sub căldur'a înfățătoră a libertatei înscite de simțiminte nobile și religioșe.

Unu filosofastu al ținutu și mai ținem, că femeia' ar' fi unu misteriu, una enigma pentru barbatau. Apoi dău enigme suntu tate pentru aciar, caror le este lene a-si examina mai antaia chiaru apăcari proprii, apoi îndată și pe ale femeii.

Cum se ne fia totulu enigma pentru omeni de aciar, cari s'ou nu avura firea nici una dată, s'ou cari avundu familia, predomiliu inse de una adeverat fatalismu terroșcu, într-o atata și uita de ea, în care nici anmele prunciloru se nu le mai seia. Se pr' înteliege, ca pe omeni de clasa acestora sub protestă, ca femeia' ar' fi unu misteriu pentru densi, neocunată nu i va doreă capulu de grigi' educaționă și a cultivare sexulu femiescu.

Inse undă amă ajunsi est' Abia amă încoputu se ve spuă, da doreșu, că în viitoru se ne luamă timpulu de a medita și asupra culturii femineulu nostre, candu era vedu, ca patriarale de ora acordate mie au și sboratu. Ce amă se facu mai departe? Cu voi' onor, adunari generale voiu împartăsi cată ceva în acetă materie în coloșele filio asociatiunilor; era mai deapropu voiu recomanda lectur'a de mare importanță a unor scărți, cari s'ou ocupatu imăndu de educaționă femineulu; de aici încolo apoi suntu fote sigură, ca restulu ilu voru implini mamele cu abundanță.

Pentru aslădată cu incizia reproducundū în acetă materie numai sentințele unor barbati geniali.

Benjaminu intro barbati de statū ai Angliei, Sheridan a dăsu: „Cu cată femeie voru fi mai luminat, cu atata noi vomu fi mai luminati. Dela cultivare spiritulu femineulu depende întelieptiunea barbatoru. Natur'a cu mamă femeie scrie în anim'a barbaturu.”

Napoleon I. vorbindu adesea despre mamă s'ou dăca: „Viitorulu unu copulu este totodună fap't'a mamei sale.”

Aimé-Martin dăce: „Douăzeci de volumu nu ar' ajunge, spre a aduna tate exemple mari de injuriatū a mamei, din câte se înfățășice memoriile nostre.”

Brasioru, în Augustu 1869.

Redactorul zădușu G. Baritiu.

Delegaționile intrunite.

Pana amă delegaționile lucrău separatū, inse costușeă subvenționemă Lloydulu austriacu pentru a se face două vapore pe Dunare cu sumă preliminară în bugetu de 400.000 fl. cădū dăsu în delegaționile senatulu impericulu, care nu vră a plăcica acetă sumă, inse delegaționē ungrășeă, venudu intereșu seu, pretinșe a fi asociatū în bugetu în acetă. Siedință se ținm în 30 Aug. la 12 ore de dă în sala academiic sciințifică, fiindu de facia ministrii comuni, c. Beust, ministru de finanțe de Becke și ministru de rebelu de Kuhn. Din delegaționē ungrășeă se adă 50 membri cu presiđentiale în frunte; din delegaționē senatulu imp. dă. 4ndată după intrunire se alege prin s'orte presiđentiale alu delegaționiloru intrunite c. Mailath, care dechiară siedință intrunite de deschisa.

Se puse prim'a chestione, deca în bugetulu ministeriulu comunu de externe se se puna contribuționă pe venitu la punctulu subvenționarii Lloydulu austriacu, catina contribuționē era pusa cu 82.000 fl. Toti membri maghiari au respuns cu „asia” și se mai adășura 14 voturi din coalitaționē delegaționē. 39 votara cu „nu” și Pap din delegaționē ungrășeă, în care era de facia mai multu cu unulu, se lasă de o parte.

A doua chestione: Se se puna în bugetu pentru procurare de două vapore pe Dunare 400.000 fl. Discuționē a fostu mare. Toti membri delegaționē ungrășeă, purediendū din punctulu de vedore alu necesitatii pentru a asigura confinționē seă frontierelē ungrășeă, — votara cu „da”. La votare se scose deputatul Ivacicoviczi; din delegaționē senatulu impericulu votara inca 10 cu ungrici. Cam polonii, br. Petroșni, Simanoviczi, Ziemiakowski se alăturara la delegaționē ungrășeă și după acetă se luara înainte formalitate componeri și ale autenticării protocolulu și se despărțira.

Eca maghiari' facă și cu nemții, lasandu de o parte tate diferințele de partia, candu e la fran-

gore panii, se sciu abnega, sciu ținm un'a în intereșulu naționulu locma și boieru lorū!

Dupa siedință comuna se aduna delegaționē ungrășeă erasi de sen, în care s'au fipșutu subșterneră bugetulu pentru sancțione pe înalta asia:

La ordinaru pentru ministeriulu de externe	4,024,171 fl.
pentru ministeriulu de rebelu	71,845,847 fl.
Pentru marina austriacu	7,373,312 fl.
Pentru ministeriulu de finanțe	1,736,577 fl.
Pentru controlu de ratiocina	104,069 fl.

La oalta în sumă: 85,084,012 fl.

Din acetă sumă 12,000 din veniturile de vama se acoperă, er' celelalte remanu de a se acoperi. De aici căle pe Ungariă ca cota de 30/100

21,925,203 fl.
Extraordinaru s'au mai aplicatū 6,375,683 fl., pentru externe 90,000 fl., pentru rebelu 3,818,500 fl., marină 2,459,953 fl., finanțā 6,930 fl.

Din extraordinariu ca de Ungariă cu cota de 30/100 **1,912,704 fl. 90 c.** — S'au mai votatu unu creditu suplementariu pentru an. 1869 de 3,790,000 fl., din care dă er' pe Ungariă **1,137,000 fl.**, cu totalu = **21,974,907 fl. 90 c.**

La 6 ore se adă legea de bugetu sancționatū și se otli în siedință ultima dămpreună cu anunționē, omnea Maistătea Sa a inscrinționat pe ministeriulu comunu asi dechiară recunoscință pentru intereșele cele vii, cari le-au luatu delegaționile relaționale atatu politicu catu și materiale ale monarșiciei. — Presiđentule c. Mailath în cuvântoră de înclăreă multimeșe pentru sacrifițele patriotice și pentru ajutorulu ce i s'au datu, facundū multumire și senatulu impericulu pentru sprijinū, catu și regimulu comunu, precum și Maistăteale Sale și familiile domitorilor dăcundū în fine: „Me rogū lui Dănu, că se faca patri' ungrășeă în eternu fectiță”. Si asia se împarășira.

La desbatore urmată în delegaționē ungrășeă în 28 Augustu, candu s'au votat sumă de s'usu pentru acela două vapore s'ou monitioră de furu armate, pe Dunare, cu tate ca se cum dosica scopulu, totuși s'au datu pe facia și intenționē ce se antreșcu cu construționē lorū. Deputatul Strătimirovici oșerbă, ca astfel de bastimente ferate monitioră pe Dunare suntu calificate numai a nelinști locitoru și tierle de pe malulu Dunare și ceru respingerea propunerii. Oratori maghiari și așară totu că lei asupra; unu dăca, ca monitiorē suntu monite a apara comerțulu, a sprijini consuli și geschafurile lorū în Orientu; și totuși dăca, ca nu se intenționeșă amenințare păcei tieriloru și popoloru dela Dunare. Crēmnyj reflectă delegaționē, ca acetă monitioră voru avé dificultate a trece la p'orta de furu preste stancelu din Dunare, deca nu li se va face cale cu alte șose. Erdody dăse, ca acetă vapora armate și în timpu de pace voru avé a sprijini pe consuli dela Dunare. — Ore nu p'ou mai ajuta a șparge și alte bastimente mai puțin trufășe și cutuzatorie de catu cele ferate? — Deca inse pe tiermii Dunare și aici cola se voru asiedă catu o baterie de tunnri de calibrulu celu greș, și voru a da pace deminția cu monitiorē cu hovvedii, ore ca buncu va urma? Ori ce maistru -si ală pop'a seu. —

Cronica externă.

Paris 2 Septembrie. În siedință de eri a senatulu, principele Napoleonu a pronunționu unu lungu discursu, în care constatandū transformatiunea ce a luatu imperiulu prin noștre reforme liberale, proclama totu devotamentulu seū catru imperatoru și principele imperiale. Apoi adangă, ca cineva trebuie se fia liberalu fara precuțore precum a probatu senatulu consultiulu. După acetă, semnalandū orecri lacune, arata că responsabilitate ministreiale trebuie se fia definită și ca senatulu ar' trebui se fia o d'ou' camera, avendu puterea legislativă. Principele, continuandū, dăse, că ar' voi că senatulu electiv se oăra suspensiunea senatulu consultiulu, care interdică, în imperiu, dreptulu de a discută constituționē, și alegerea primariloru se se face de consiliile municipali.

Ministru de interne respunde, ca si elu voiescă că principele, imperiulu liberale: dăra încerdă în libertato nu esclude prindință și o orecare mesura în desvolțare libertatorulu. Elu dechiară, ca guvernulu nu împarțioșice nici decum opiniunea principeulu asupra atributiunē și compo-

sitație senatului, precum nici asupra numirei primarilor de către consiliile municipale.

In sedința de astăzi s'a închis discușunea generală. Art. 1—4 au fost adoptate.

Diurnarii oficiale de seară anunța, că guvernul s'a decis a nu transmite nici un reprezentant la conciliu. —

Orientalu începe a însuși gr. scrie de eveniment și mai seriose. Lui „N. fr. Lloyd” i se scrie din Viena cu data 31 Augustu, cumca cu lăca demnitărilor oficiale munteșene și mica și Luca Vukalovich cu multi de ai seși se afla în fața în Bosnia. Din fontana foarte bine informată raportă coresp. mai departe, ca la marginele bosniaco-serbice Vukalovich cu mai multi ablegati secreți, transmisi de regimul din Serbia, și cu alte personalități din Serbia austriacă au tinentă de căndu una a adunare, unde s'au deslușit definitiv planul unei insurseciuni generale simultane sau dintr'ada o creștinilor din Bosnia, Herzegovina și Bulgaria și din partea regimului Serbiei s'au dat așezările cele mai secrete, ca după cele mai mici prime rezultată va intra și el în acțiune. Corespundentele dice, că pōte garanta pentru scriere acestea și insira în legatura și articolul din „Osten” inspirat de dreptul de patriarhalu Masivic, în care regimului ungurescu și se trage înțeles aminte cu toată serioșitatea la promisiunile că le-a datu serbilor, ca voru da ajutoriu întru ducerile judecătorilor satoci împreună cu explicatiunea și îndrumarea necesară, cerută de nouă procedura, introdusă în obiectele până la 30 fl., cari tinen de competiții judecătorești comunale. E de ajuns a descoperi numele autorului, care e d. Iosif Popp, pentru că se știe verca comuna romana, ca acestu manual s'a compus din simplulu zelu national de a ajuta comenloru romane, că se nu căda în ughitașii invinutiilor, cari ambla se răpăsea la sece și primăriele comunale sub prețu, ca jufii de acum nu pripoc legile, pe cându se afla și judecatori comunali, și apoi această trbuie se știe legile respective, ca altfelu nu pōte fi judecatori. —

Eca lipsă neapărata și a academiilor nationale de drepturi, în care se pōte deveni și cei fara multa teoria juristi practici, că seși știe apara bunulu și dreptulu seu celu peștin în comuna, deca nu si în legislativa. Si camasi' se nu o vindem, dar fara academiile de drepturi se nu ne odihnim. —

— CARTEA santului Ioan Chrisostomu despre preția, tradusa de Ioan P. Papiu, prentu gr. cat. la Institutulu corectoriu din Gherla; tipografu diecesana 1869. Un volumu de 161 paginu octava. Tiparitu foarte legibilu, editiune frumoșă, ortografu asociatiune, tradusa intr'unu stilu foarte usuru și curgatoriu. Unu opu fara recomandabilu lucratu cu multa diligența și cu bunu succes, prețulu e 75 cr., adauganduș portulu postal. Se pōte trage dela autorulu. —

In Macedonia dearsa orasulu Sturmitza, 1200 case, biserice, școle devenira prada facariloru. Pentru frații macedoneni s'ar pōte întreprinde — în Romania e colecta, care si ar ajunge scopurile din toate punctele de vedere. Simpatia născu simțoabe. —

In Spania cartistii parte mare s'au predatu regimului și Don Carlos s'a imbarcatu se treacă în Anglia. —

In Italia democrati' se încordă a midoloci, că ministerulu se se trage în acșea pentru întemnitariile patriotilor celoru probati, pentru confiscariile diurnaloru democratico și cercuarile ce amenința libertatea presi. Reprezentantiele din Milano și Bergamo s'au declarat energicu în contra procederei ministeriului, și adoptei acșeștia de pana acșu striga, că ministrii se abdică pana înca nu e prea tardu, ca altfelu miscarile mazzinistice pōte deveni periculoșe. —

In Italia democrati' se încordă a midoloci, că ministerulu se se trage în acșea pentru întemnitariile patriotilor celoru probati, pentru confiscariile diurnaloru democratico și cercuarile ce amenința libertatea presi. Reprezentantiele din Milano și Bergamo s'au declarat energicu în contra procederei ministeriului, și adoptei acșeștia de pana acșu striga, că ministrii se abdică pana înca nu e prea tardu, ca altfelu miscarile mazzinistice pōte deveni periculoșe. —

In Italia democrati' se încordă a midoloci, că ministerulu se se trage în acșea pentru întemnitariile patriotilor celoru probati, pentru confiscariile diurnaloru democratico și cercuarile ce amenința libertatea presi. Reprezentantiele din Milano și Bergamo s'au declarat energicu în contra procederei ministeriului, și adoptei acșeștia de pana acșu striga, că ministrii se abdică pana înca nu e prea tardu, ca altfelu miscarile mazzinistice pōte deveni periculoșe. —

In Italia democrati' se încordă a midoloci, că ministerulu se se trage în acșea pentru întemnitariile patriotilor celoru probati, pentru confiscariile diurnaloru democratico și cercuarile ce amenința libertatea presi. Reprezentantiele din Milano și Bergamo s'au declarat energicu în contra procederei ministeriului, și adoptei acșeștia de pana acșu striga, că ministrii se abdică pana înca nu e prea tardu, ca altfelu miscarile mazzinistice pōte deveni periculoșe. —

In Italia democrati' se încordă a midoloci, că ministerulu se se trage în acșea pentru întemnitariile patriotilor celoru probati, pentru confiscariile diurnaloru democratico și cercuarile ce amenința libertatea presi. Reprezentantiele din Milano și Bergamo s'au declarat energicu în contra procederei ministeriului, și adoptei acșeștia de pana acșu striga, că ministrii se abdică pana înca nu e prea tardu, ca altfelu miscarile mazzinistice pōte deveni periculoșe. —

In Italia democrati' se încordă a midoloci, că ministerulu se se trage în acșea pentru întemnitariile patriotilor celoru probati, pentru confiscariile diurnaloru democratico și cercuarile ce amenința libertatea presi. Reprezentantiele din Milano și Bergamo s'au declarat energicu în contra procederei ministeriului, și adoptei acșeștia de pana acșu striga, că ministrii se abdică pana înca nu e prea tardu, ca altfelu miscarile mazzinistice pōte deveni periculoșe. —

In Italia democrati' se încordă a midoloci, că ministerulu se se trage în acșea pentru întemnitariile patriotilor celoru probati, pentru confiscariile diurnaloru democratico și cercuarile ce amenința libertatea presi. Reprezentantiele din Milano și Bergamo s'au declarat energicu în contra procederei ministeriului, și adoptei acșeștia de pana acșu striga, că ministrii se abdică pana înca nu e prea tardu, ca altfelu miscarile mazzinistice pōte deveni periculoșe. —

In Italia democrati' se încordă a midoloci, că ministerulu se se trage în acșea pentru întemnitariile patriotilor celoru probati, pentru confiscariile diurnaloru democratico și cercuarile ce amenința libertatea presi. Reprezentantiele din Milano și Bergamo s'au declarat energicu în contra procederei ministeriului, și adoptei acșeștia de pana acșu striga, că ministrii se abdică pana înca nu e prea tardu, ca altfelu miscarile mazzinistice pōte deveni periculoșe. —

In Italia democrati' se încordă a midoloci, că ministerulu se se trage în acșea pentru întemnitariile patriotilor celoru probati, pentru confiscariile diurnaloru democratico și cercuarile ce amenința libertatea presi. Reprezentantiele din Milano și Bergamo s'au declarat energicu în contra procederei ministeriului, și adoptei acșeștia de pana acșu striga, că ministrii se abdică pana înca nu e prea tardu, ca altfelu miscarile mazzinistice pōte deveni periculoșe. —

In Italia democrati' se încordă a midoloci, că ministerulu se se trage în acșea pentru întemnitariile patriotilor celoru probati, pentru confiscariile diurnaloru democratico și cercuarile ce amenința libertatea presi. Reprezentantiele din Milano și Bergamo s'au declarat energicu în contra procederei ministeriului, și adoptei acșeștia de pana acșu striga, că ministrii se abdică pana înca nu e prea tardu, ca altfelu miscarile mazzinistice pōte deveni periculoșe. —

si se respinga orice atacu cu atacu binearmatu. — Compoșerata a datu orđinu se se confiscă indilele de pe m. Bofa și se se pastreze la Zagon. —

Serbatoriia lui Husz în Praga Boemiei va fi gigantică. Din toată statele și din Anglia se afla reprezentanți. Toate națiunile slave voru fi reprezentate, în frunte Rusia. Altu congresu, care sălătețea și pe celu dela Parisu resuscitat în „Traianu”. —

Literariu.

„ARHIVU” pentru filologia și istoria Nr. XXVII cuprinde continuarea art.: Comisiunea filologica din 1860 III; XXVIII Scrișori vechi de Dacia. II. Strabo; Din lucrările academiilor romane 1868; III. documente istorice XV; P. Cantacuzino fr. Tunsil de George Șionu, un documentu foarte interesant mai vortosu pentru Romanii libera; XII. libertatea cuscienței în Transilvania sub Ioan Kemény, Apafy L.; Correspondența vechi și nouă, fine; și notișe diverse privitoare la articulu filologic-politicu-esticu din „Convorbirile literare”. — Nr. XXVIII va apăru în 15 Sept. v. a. c.

— INSTRUCȚIUNE pentru antistii comunitatiloru, spre tractarea și manipularia cauzelor judecătorești, cu se ținu de competența judecătorilor satoci; compus prin Judele sing. a Geloulu comit. Clusului.

Acestu manualu întinde un ajutoriu foarte înositoriu jufiloru comunali, fiinduca cuprinde în sine toți paragrafi, pe temeliulu carora se facu decerile judecătoriloru satoci împreună cu explicatiunea și îndrumarea necesară, cerută de nouă procedura, introdusă în obiectele până la 30 fl., cari tinen de competiții judecătorești comunale. E de ajuns a descoperi numele autorului, care e d. Iosif Popp, pentru că se știe verca comuna romana, ca acestu manualu s'a compus din simplulu zelu national de a ajuta comenloru romane, că se nu căda în ughitașii invinutiilor, cari ambla se răpăsea la sece și primăriele comunale sub prețu, ca jufii de acum nu pripoc legile, pe cându se afla și judecatori comunali, și apoi această trbuie se știe legile respective, ca altfelu nu pōte fi judecatori. —

Eca lipsă neapărata și a academiilor nationale de drepturi, în care se pōte deveni și cei fara multa teoria juristi practici, că seși știe apara bunulu și dreptulu seu celu peștin în comuna, deca nu si în legislativa. Si camasi' se nu o vindem, dar fara academiile de drepturi se nu ne odihnim. —

— CARTEA santului Ioan Chrisostomu despre preția, tradusa de Ioan P. Papiu, prentu gr. cat. la Institutulu corectoriu din Gherla; tipografu diecesana 1869. Un volumu de 161 paginu octava. Tiparitu foarte legibilu, editiune frumoșă, ortografu asociatiune, tradusa intr'unu stilu foarte usuru și curgatoriu. Unu opu fara recomandabilu lucratu cu multa diligența și cu bunu succes, prețulu e 75 cr., adauganduș portulu postal. Se pōte trage dela autorulu. —

— CARTEA santului Ioan Chrisostomu despre preția, tradusa de Ioan P. Papiu, prentu gr. cat. la Institutulu corectoriu din Gherla; tipografu diecesana 1869. Un volumu de 161 paginu octava. Tiparitu foarte legibilu, editiune frumoșă, ortografu asociatiune, tradusa intr'unu stilu foarte usuru și curgatoriu. Unu opu fara recomandabilu lucratu cu multa diligența și cu bunu succes, prețulu e 75 cr., adauganduș portulu postal. Se pōte trage dela autorulu. —

— CARTEA santului Ioan Chrisostomu despre preția, tradusa de Ioan P. Papiu, prentu gr. cat. la Institutulu corectoriu din Gherla; tipografu diecesana 1869. Un volumu de 161 paginu octava. Tiparitu foarte legibilu, editiune frumoșă, ortografu asociatiune, tradusa intr'unu stilu foarte usuru și curgatoriu. Unu opu fara recomandabilu lucratu cu multa diligența și cu bunu succes, prețulu e 75 cr., adauganduș portulu postal. Se pōte trage dela autorulu. —

— CARTEA santului Ioan Chrisostomu despre preția, tradusa de Ioan P. Papiu, prentu gr. cat. la Institutulu corectoriu din Gherla; tipografu diecesana 1869. Un volumu de 161 paginu octava. Tiparitu foarte legibilu, editiune frumoșă, ortografu asociatiune, tradusa intr'unu stilu foarte usuru și curgatoriu. Unu opu fara recomandabilu lucratu cu multa diligența și cu bunu succes, prețulu e 75 cr., adauganduș portulu postal. Se pōte trage dela autorulu. —

— CARTEA santului Ioan Chrisostomu despre preția, tradusa de Ioan P. Papiu, prentu gr. cat. la Institutulu corectoriu din Gherla; tipografu diecesana 1869. Un volumu de 161 paginu octava. Tiparitu foarte legibilu, editiune frumoșă, ortografu asociatiune, tradusa intr'unu stilu foarte usuru și curgatoriu. Unu opu fara recomandabilu lucratu cu multa diligența și cu bunu succes, prețulu e 75 cr., adauganduș portulu postal. Se pōte trage dela autorulu. —

— CARTEA santului Ioan Chrisostomu despre preția, tradusa de Ioan P. Papiu, prentu gr. cat. la Institutulu corectoriu din Gherla; tipografu diecesana 1869. Un volumu de 161 paginu octava. Tiparitu foarte legibilu, editiune frumoșă, ortografu asociatiune, tradusa intr'unu stilu foarte usuru și curgatoriu. Unu opu fara recomandabilu lucratu cu multa diligența și cu bunu succes, prețulu e 75 cr., adauganduș portulu postal. Se pōte trage dela autorulu. —

— CARTEA santului Ioan Chrisostomu despre preția, tradusa de Ioan P. Papiu, prentu gr. cat. la Institutulu corectoriu din Gherla; tipografu diecesana 1869. Un volumu de 161 paginu octava. Tiparitu foarte legibilu, editiune frumoșă, ortografu asociatiune, tradusa intr'unu stilu foarte usuru și curgatoriu. Unu opu fara recomandabilu lucratu cu multa diligența și cu bunu succes, prețulu e 75 cr., adauganduș portulu postal. Se pōte trage dela autorulu. —

— CARTEA santului Ioan Chrisostomu despre preția, tradusa de Ioan P. Papiu, prentu gr. cat. la Institutulu corectoriu din Gherla; tipografu diecesana 1869. Un volumu de 161 paginu octava. Tiparitu foarte legibilu, editiune frumoșă, ortografu asociatiune, tradusa intr'unu stilu foarte usuru și curgatoriu. Unu opu fara recomandabilu lucratu cu multa diligența și cu bunu succes, prețulu e 75 cr., adauganduș portulu postal. Se pōte trage dela autorulu. —

— CARTEA santului Ioan Chrisostomu despre preția, tradusa de Ioan P. Papiu, prentu gr. cat. la Institutulu corectoriu din Gherla; tipografu diecesana 1869. Un volumu de 161 paginu octava. Tiparitu foarte legibilu, editiune frumoșă, ortografu asociatiune, tradusa intr'unu stilu foarte usuru și curgatoriu. Unu opu fara recomandabilu lucratu cu multa diligența și cu bunu succes, prețulu e 75 cr., adauganduș portulu postal. Se pōte trage dela autorulu. —

sitațiune usișra și naturale, elu arata originea, natura, modulu trairulu, folosulu ori pagubă, ingrijirea și delataru, modulu introbutării și alu stierpi, și a. proprietăți ale facarui individuu în parte, și intr'unu modu mai multu se mai pōtut întinșu, după importanța obiectulu. Toate acșeștia intr'unu stilu popularu și lesne de înțelesu pentru copiii introbutanșii o terminologia catu se pōte de populara și romanisăta.

Ne mai fiindu din editiunea I-ia de catu vreu 40 exemplare, s'a imprimata și a două editiune. —

Nr. 4635/civ. 1869.

Edicți.

Dela magistratulu urbanu și districtulu alu Brașovului că tribunale, se aduce în cunosștința publică, ca d. ADOLF KENYERES, prin estreatulu unui pronolu alu inel. tablu reg. judecătorești din 26 Maiu 1862, s'a legitimat despre depunerea examelu de advocatu, și prin diploma' din 28 Maiu 1862 despre depunerea juramentulu de advocatu; — totodată face cunosștința, ca are de scopu a exercita advocatu' și -și a alesu pentru acșeștia Brașovulu că locu de oficiu.

Brașoviu în 7 Augustu 1869.
Magistratulu urbanu și districtulu alu Brașovului că tribunale judecătorești.

Nr. 1583—1869.

Escrere de concursu.

Pentru unu st. pendiu de 120 fl. v. a. din fundatiunea fecitulu Efraim Klein de Montulu usatou domeniulu Vasilu Sambotanu prin acșeștia până în 25 Septembrie a. c. se escrere concursu.

Pentru dobândirea acșesti stendiuu pōtut concure acșeșteni studiiu născutu transilvanicu, cari au în acela ștela școlare generală -la cu eminența, și portare morale buna, și cari studiase în institutele de învățamintu din Blasiu, dintre cari consangeni cu piulu fundatōre, ceteris paribus, voru avu preferența.

Concurențiu la acșeștia stendiuu au de asıi tramă cererile loru concursualu instruite după receririile exprise în ordinașunea consistoriale din 21 Augustu a. c. Nr. 1582 pe temeliulu prețulu la subînsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Blasiu în 21 Augustu 1869.
Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Al'ba Iulia.

Nr. 1584—1869.

Escrere de concursu.

Pentru trei (3) stendiu de 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fecitulu episcopu alu Fagarasiulu Ioan Bobu, usatou de gimnastiști Georgiu Crainicu, Dionisiu Molnar și Alexandru Popu, pentru neobșterirei testimonaloru școlasticu pe temeliulu prețulu la ordinașunea metropolitanu gr. cat. declarate de vacante, prin acșeștia până în 25 Septembrie a. c. se escrere concursu.

La acșeștia stendiuu pōtut concure tineri studiiu născutu transilvanicu, cari au calculu de eminența în studiu, și portare morale buna, și ceteris paribus.

Concurențiu la acșeștia stendiuu au de asıi tramă cererile loru concursualu instruite după receririile exprise în ordinașunea consistoriale din 21 Aug. a. c. Nr. 1582 pe temeliulu prețulu la subînsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Blasiu în 21 Augustu 1869.
Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Al'ba Iulia.

De recomandat

pentru speculanți de fenu și economi de oi.

Pe bunulu alodiali în Bosting aproape de Sibiușia s'a afla de vindere în mare cantitate fenu bine uscatu și bine grigiu. — Se priceșcu și oi pōtut erasutu începandu dela St. Mihailu pana la St. George sub condișione favorabile.

Cu deplina oștere recomandat

Iosifu Thell,

arceșdaci.

1—3

CURSURILE

la bursa în 7 Sept. 1869 ast. asia:

Galbini imperateșci	—	5 fl. 90 cr. v. a.
Augsburg	—	121
London	—	123 70
Impromutul nationalu	—	80 25
Obligatiile metalice vechi de 8%	—	87
Actiile banculu	—	207
creditiulu	—	230

Ediciune: Cu șperanța lui

IOANE GÖTT și fiu HENRICU.

Redactoru responsabilu

IACOBU MUREȘIANU.